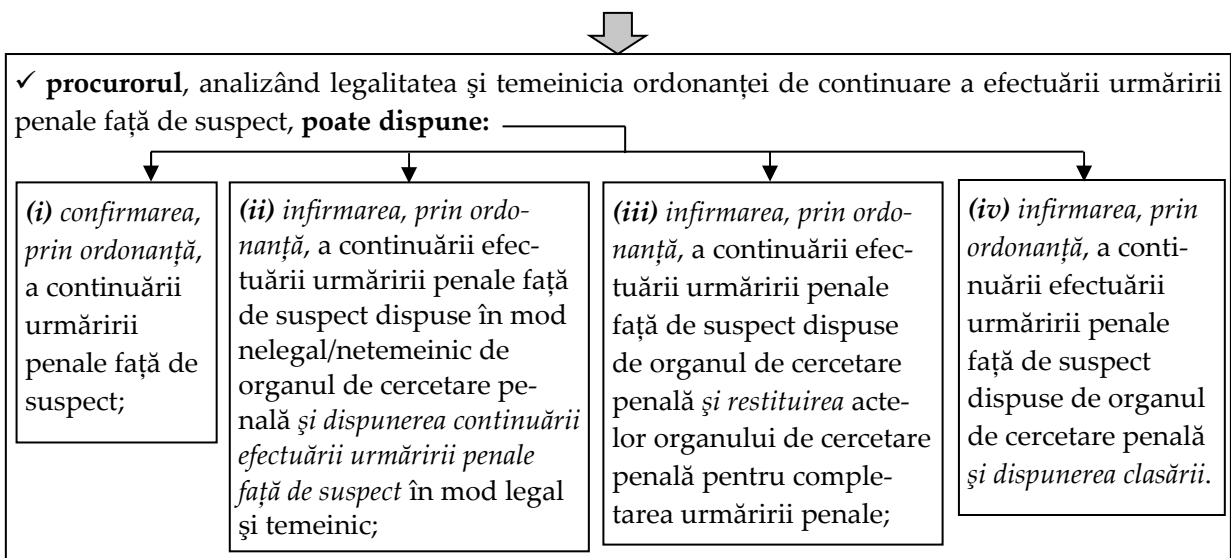

Începerea urmăririi penale *in rem*

✓ persoanei care a dobândit calitatea de suspect i se aduc la cunoștință de procuror sau de organul de cercetare penală, de îndată și înainte de prima sa audiere, această calitate, fapta pentru care este suspectată și încadrarea juridică a acesteia, drepturile procesuale prevăzute la art. 83 NCPP, respectiv obligațiile procesuale prevăzute de art. 108 alin. (2) NCPP, încheindu-se în acest sens un proces-verbal; încălcarea acestui drept poate atrage nulitatea relativă a actelor de urmărire penală efectuate, în condițiile art. 282 NCPP;

✓ drepturile și obligațiile i se comunică suspectului și în scris, sub semnătură, iar în cazul în care nu poate ori refuză să semneze, se va încheia un proces-verbal.

Interpretări constituționale

Dec. C.C.R. nr. 633/2018: În ceea ce privește intervalul de timp ce separă momentul începerii urmăririi penale *in rem* de momentul începerii urmăririi penale *in personam*, acesta nu este strict și expres determinat de dispozițiile NCPP. Cu toate acestea, dispoziția procesual penală precizează că procurorul dispune ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de o persoană când din datele și probele existente în cauză rezultă indicii rezonabile că aceasta a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală. Astfel, procurorul este obligat ca, în momentul în care există indicii rezonabile că o persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală, să dispună continuarea urmăririi penale față de acea persoană. Aceasta rezultă din folosirea de către legiuitor a verbului la modul imperativ „dispune”, iar nu „poate dispune”, astfel încât să se poată interpreta că există o facultate a procurorului de a amâna momentul începerii urmăririi penale

Desfășurarea urmăririi penale

4. organul de urmărire penală este obligat să strângă probele necesare pentru identificarea bunurilor și valorilor supuse **confiscării speciale și confiscării extinse**, potrivit Codului penal; în Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, pentru completarea art. 31 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, precum și pentru completarea art. 79 din Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal din 19 aprilie 2017¹, pus în dezbatere publică pe site-ul Ministerului Justiției, s-a prevăzut completarea art. 249 cu un nou alineat, având următorul cuprins: „(4¹) În cazul bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse, luarea de către procuror a măsurilor asigurătorii pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a acestor bunuri este obligatorie”;

5. organele de cercetare penală au obligația ca după sesizare să **îl informeze pe procuror despre activitățile** pe care le efectuează sau urmează să le efectueze.

LEGEA DE MODIFICARE A NCPP

Prin legea de modificare a NCPP au fost completate dispozițiile art. 249 NCPP cu alin. (4¹) și a fost modificat alin. (5) al aceluiași articol, în vederea transpunerii art. 7 din Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană, prevăzându-se **obligativitatea luării măsurilor asigurătorii în vederea confiscării speciale și a confiscării extinse, precum și modalitatea de evaluare a bunurilor care fac obiectul acestor măsuri.**

Pe de o parte, art. 306 alin. (7) NCPP impune obligația procedurală pozitivă a organelor de urmărire penală de a strânge probele necesare pentru identificarea bunurilor și valorilor supuse confiscării speciale și confiscării extinse. Potrivit art. 249 alin. (5) NCPP, completat prin legea de modificare a NCPP, în vederea stabilirii valorii bunurilor asupra cărora se vor institui măsuri asigurătorii (indiferent de scopul urmărit prin luarea măsurii restrictive de proprietate), organele judiciare care instituie măsura au obligația dispunerii *unei expertize evaluatorii sau stabilirii valorii bunurilor în baza grilelor utilizate de Camera Notarilor Publici.*

¹ În continuare: „Proiectul M.J. (din 19 aprilie 2017)”.

TEME DE ANALIZĂ ȘI DEZBATERE

1. Analizați ce efecte poate produce suspendarea procesului penal pe parcursul desfășurării procedurii de mediere cu privire la acțiunea civilă exercitată în procesul penal și la drepturile persoanei prejudiciate.
2. Analizați ce măsuri pot fi dispuse în cazul în care, după preluarea unei cauze de la parchetul de pe lângă judecătoria de către parchetul de pe lângă curtea de apel, intervine o lege prin care este schimbată calificarea faptei investigate și stabilită competența în favoarea parchetului de pe lângă tribunal.
3. Este posibilă extinderea acțiunii penale, fără a se dispune anterior extinderea urmăririi penale pentru infracțiunea care face obiectul noii acuzații, dacă aceasta a fost săvârșită în concurs ideal cu infracțiunea pentru care anterior fusese începută urmărirea penală și pusă în mișcare acțiunea penală?

Incidența nulității absolute în cazul neparcurgerii procedurii confirmării judecătorești a redeschiderii urmăririi penale. Dispozițiile art. 335 alin. (4) NCPP stipulează un caz de nulitate absolută explicită a ordonanței prin care s-a dispus redeschiderea urmăririi penale ce intervine în ipoteza în care procurorul nu a sesizat judecătorul în termenul legal peremptoriu de 3 zile în vederea analizării în cadrul unei proceduri contradictorii a legalității și temeiniciei soluției de redeschidere a urmăririi penale. Stipularea acestei nulități absolute în Partea specială a Codului de procedură penală nu constituie un caz singular, ipoteze de nulitate absolută sau de excludere automată a probelor fiind prevăzute și în alte dispoziții procedurale decât cele ale art. 281 NCPP. Astfel, caracterul absolut al nulității prevăzute de art. 335 alin. (4) NCPP confirmă voința legiuitorului de a prezuma *iuris et de iure* vătămarea procesuală produsă prin nerespectarea dispozițiilor care instituie această procedură ca garanție împotriva redeschiderii arbitrare a procesului penal. În mod implicit, se constată o continuitate între caracterul absolut al nulității în ipotezele în care procedura s-a desfășurat în lipsa procurorului ori a suspectului sau inculpatului în cazurile în care asigurarea prezenței acestora este obligatorie și cele prevăzute de art. 335 alin. (4) NCPP. Prin urmare, acest caz de nulitate absolută putea fi invocat pentru prima oară în calea de atac a contestației (C.A. Oradea, s. pen., încheierea nr. 140 din 23 septembrie 2016, nepublicată).

Competența confirmării soluției de redeschidere a urmăririi penale. Interpretarea sistematică a dispozițiilor NCPP incidente în materia competenței conduce la concluzia că, în procedura reglementată în art. 335 NCPP, competența confirmării soluției de redeschidere a urmăririi penale îi aparține judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența teritorială să judece cauza în primă instanță are competența teritorială de a confirma redeschiderea urmăririi penale, chiar dacă, în temeiul dispozițiilor art. 326 NCPP, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus trimiterea cauzei la un parchet egal în grad, întrucât dispozițiile art. 326 NCPP privesc exclusiv competența parchetului în activitatea de urmărire penală, iar nu competența judecătorului (I.C.C.J., s. pen., încheierea nr. 18 din 16 ianuarie 2019).

Ne bis in idem – impediment la redeschidere. Necesitatea existenței unui control jurisdicțional *a posteriori* al existenței faptelor sau împrejurărilor noi pentru redeschiderea urmăririi

Model al hotărârii judecătorești de condamnare. Părți componente

P
R
A
C
T
I
C
A
U
A

Dosar nr.

ROMÂNIA
JUDECĂTORIA X
SECȚIA PENALĂ
Sentința penală nr.
Ședința publică de la
Instanța constituită din:
PREȘEDINTE:
GREFIER:

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Judecătoria X – a fost reprezentat de procuror

Pe rol se află soluționarea cauzei penale privind pe inculpatul C.E., trimis în judecată în stare de arest preventiv, prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria X nr. din data de, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de furt calificat, în stare de recidivă postcondamnatorie, prevăzută și pedepsită de art. 228 alin. (1)-art. 229 alin. (1) lit. a) și b) NCP, cu aplicarea art. 41 NCP, precum și pe persoana vătămată Z.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta sentință; la acel termen, instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de astăzi,, când a hotărât următoarele: